

DIABETESFORUM

HORDALAND

Velkommen til Diabetesforum 19.-20. oktober 2018
i Bergen

Kjære kollega,

Diabetesforum Hordaland har på nytt gleden av å invitere til to dager med tverrfaglig oppdatering innen diabetesfeltet 19. og 20. oktober. Vi har laget et klinikknært, praktisk orientert og nyttig program for fastleger, sykehusleger, fotterapeuter, diabetessykepleiere og farmasøyter.

Programmet holder høy faglig standard og består både av engasjerende foredrag, paneldiskusjoner og gjennomgang av kasuistikker. Ny kunnskap – om medikamenter, mestring og komplikasjoner, men også om ny teknologi og håndtering av diabetes i sykehjem – står på kjøreplanen.

Kurset er godkjent av Den norske legeforening og gir 16 poeng som klinisk emnekurs i endokrinologi til videre- og etterutdanning i allmenntilleggsmedisin samt 16 tellende timer som valgfritt kurs for leger i spesialisering i indremedisin og endokrinologi, og til spesialistenes etterutdanning. Norsk Sykepleierforbund har vurdert kurset som meritterende for utdanningen i klinisk sykepleie / spesialsykepleie med 16 timer. Norsk fotterapeutforbund har også godkjent kurset med 16 tellende timer.

Program for todagerskurset / emnekurset finner du her: diabetes.no/hordaland2018

PRAKTISK INFORMASJON

Kurset holdes på Hotel Scandic Ørnen, Bergen.

Har du spørsmål, kontakt oss på e-post:
diabetesforum.hordaland@diabetes.no

Diabetesforum har som mål:

- Å sikre oppdatering
- Å stimulere til samarbeid
- Å bidra til å forebygge komplikasjoner
- Å styrke kontakten mellom helsetjenesten og brukere

Nytt av året er at vi også, parallelt med kurset, arrangerer et tretimers grunnkurs i diabetes for ansatte i sykehjem, på legekontor og i hjemmesykepleien. Dette kurset finner sted fredag 19 oktober kl 13-16 (på samme hotell) og er gratis, altså ingen kursavgift. Vi har 100 plasser – programmet for grunnkurset finner du her: diabetes.no/grunnkursdiabetes.

Velkommen til nye deltakere, og til alle dere som har vært med før. Vi gleder oss til å se dere på kurs!

Med vennlig hilsen

Eirik Søfteland

Overlege, leder av Diabetesforum Hordaland

Diabetesforum Hordaland består av uavhengige fagpersoner med interesse for og kunnskap om diabetes. Vi samarbeider med Diabetesforbundet Hordaland. Forumet har som mål å sikre at helsepersonell har oppdatert kunnskap om diabetes slik at komplikasjoner unngås, å stimulere til tverrfaglig samarbeid og kontakt innad i helsetjenesten – og å se til at brukerperspektivet ivaretas og respekteres.

Kurskomiteen består av Eirik Søfteland (overlege og leder av Diabetesforum), Ingvild Hernar og Tone Vonheim Madsen (diabetessykepleiere), Olav Thorsø (fotpleier), Geir Thue (fastlege) og Inger Myrvedt (brukerrepresentant).

Priser og påmelding

- Kursavgift for helsepersonell kr. 3800,-*
- Kursavgift for fulltidsstudenter kr. 2150,-*

*Inkl. bespisning: kr. 500,-

Overnatting*:

- Enkeltrom inkl. frokost (per rom) kr. 1169,-
- Dobbeltrom inkl. frokost (per rom) kr. 1369,-

*Overnatting bestiller du direkte hos hotellet på e-post eller telefon.

Oppgi bookingkode: BDIA 191018

Når: 19.-20. oktober 2018
Hvor: Hotell Scandic Ørnen, Lars Hilles gate 18, Bergen
Påmelding: diabetes.no/hordaland2018
Bestille rom: ornen@scandichotels.com eller tlf. 55 37 50 00
Påmeldingsfrist: 18. september 2018

PROGRAM FREDAG 19. OKTOBER

08:45 Registrering

Kaffe, te og rundstykker

09:30 Velkommen til Diabetesforum og presentasjon av forumstyret

v/leder Eirik Søfteland, overlege, Haukeland universitetssykehus

Medikamentell behandling ved type 2 diabetes

09:40 Blodsukkersenkende behandling før insulin; kombinasjoner, injeksjoner m.m.

Anne Schønberg, konst. overlege, Haukeland universitetssykehus

10:25 Insulinbehandling; hvorfor, når og hvordan

Eirik Søfteland, overlege, Haukeland universitetssykehus

10:55 Pause

11:15 Diabetesbehandling ved fallende nyrefunksjon

Trond G. Jenssen, overlege, Oslo universitetssykehus

11:45 Diabeteskomplikasjoner Nyresykdom ved diabetes

Trond G. Jenssen, overlege, Oslo universitetssykehus

12:15 Diabeteshjertet – hva skal til for å holde det friskt? Et kardiologisk perspektiv

Gard Svingen, lege, Haukeland universitetssykehus

12:45 Lunsj

Diabeteskomplikasjoner forts.

13:45 Fotundersøkelse – er det så viktig da?

Eirik Søfteland, overlege, Haukeland universitetssykehus

14:15 Hvordan står det til med diabetesbehandlingen i norsk allmennpraksis?

Resultater fra ROSA-4 v/Åsne Bakke, overlege, Stavanger universitetssykehus

15:15 Innledning til paneldiskusjon; hvorfor er ting som de er?

Stian L. Wesnes, fastlege, Krambua Legesenter

15:30 Paneldiskusjon diabeteskomplikasjoner

Jenssen, Søfteland, Bakke og Wesnes

15:45 Pause

Kliniske eksempler og kasusdiskusjoner

16:00 Kasus 1: Kari trenger blodsukkersenkende behandling

Anne Schønberg, konst. overlege, Haukeland universitetssykehus

16:15 Kasus 2: Ola svikter på oral behandling, hva nå?

Eirik Søfteland, overlege, Haukeland universitetssykehus

16:30 Kasus 3: Hva når nyrefunksjonen faller?

Trond G. Jenssen, overlege, Oslo universitetssykehus

16:45 Kasus 4: Når det går i kluss med medikamentene

Eirik Søfteland, overlege, Haukeland universitetssykehus

17:00 Pause med noe å bite i

17:15 Motivasjon og mestring Mestring har magisk effekt!

Victoria Telle Hjellset, forsker, NMBU, Universitetet på Ås

18:00 Motivasjon i livet – og ved diabetes!

Ane Wilhelmsen, psykolog, Institutt for Psykologisk Rådgivning

18:45 --- Slutt ---

PROGRAM LØRDAG 20. OKTOBER

- 09:00 Forts. motivasjon og mestring - brukerperspektiv**
To søstre - to ulike liv med diabetes
v/Nina Skille, tidl. leder, Diabetesforbundet (nasjonalt)) og Marianne Pettersen Turøy
- 09:30 Diabetesforbundet Hordaland- hvilke tilbud har vi?**
v/Inger Myrvedt, fylkesleder, Diabetesforbundet Hordaland
- 09:40 Svangerskapsdiabetes**
Gjennomgang av nye retningslinjer ved svangerskapsdiabetes
Elinor Vogt, konst. overlege, Haukeland universitetssykehus
- 10:10 Erfaringer og håndtering i Haukeland universitetssykehus**
Hrafnkell Thordarson, seksjonsoverlege, Haukeland universitetssykehus
- 10:25 Paneldiskusjon, spørsmål og synspunkt fra salen**
Thordarson, Vogt og Thue
- 10:40** Pause
- Forskning og fremtid**
- 11:00 Ny diabetesteknologi, sensorer, kunstig intelligens og «hacking»**
Hasse Bangstad, overlege, Oslo universitetssykehus
- 11:30 Er persontilpasset medisin fremtiden for type 2 diabetes?**
Jørn V. Sagen, overlege, Haukeland universitetssykehus
- 12:00 Siste nytt fra Diabetesregisteret!**
Karianne Fjeld Løvaas, seksjonsleder, Norsk diabetesregister for voksne
- 12:20** Pause og lett lunsjmat
- Diabetes i sykehjem og hjemmesykepleie**
- 13:00 Diabetesbehandling i sykehjem, hvordan står det til?**
Anne Haugstvedt, førsteamanuensis, Høgskulen på Vestlandet
- 13:25 Særlige forhold ved diabetesbehandling i hjemmesykepleien**
Johannes Haltbakk, seksjonsleder, Høgskulen på Vestlandet
- 13:50 Revisjon av sykehjemshandboka.no**
Eirik Søfteland, overlege, Haukeland universitetssykehus
- 14:00 Oppsummering og avslutning**
Eirik Søfteland, overlege, Haukeland universitetssykehus
- 14:10** --- Slutt ---